

I. izvestje

kr. vojaške realke v Mariboru
za šolsko leto 1918/19.

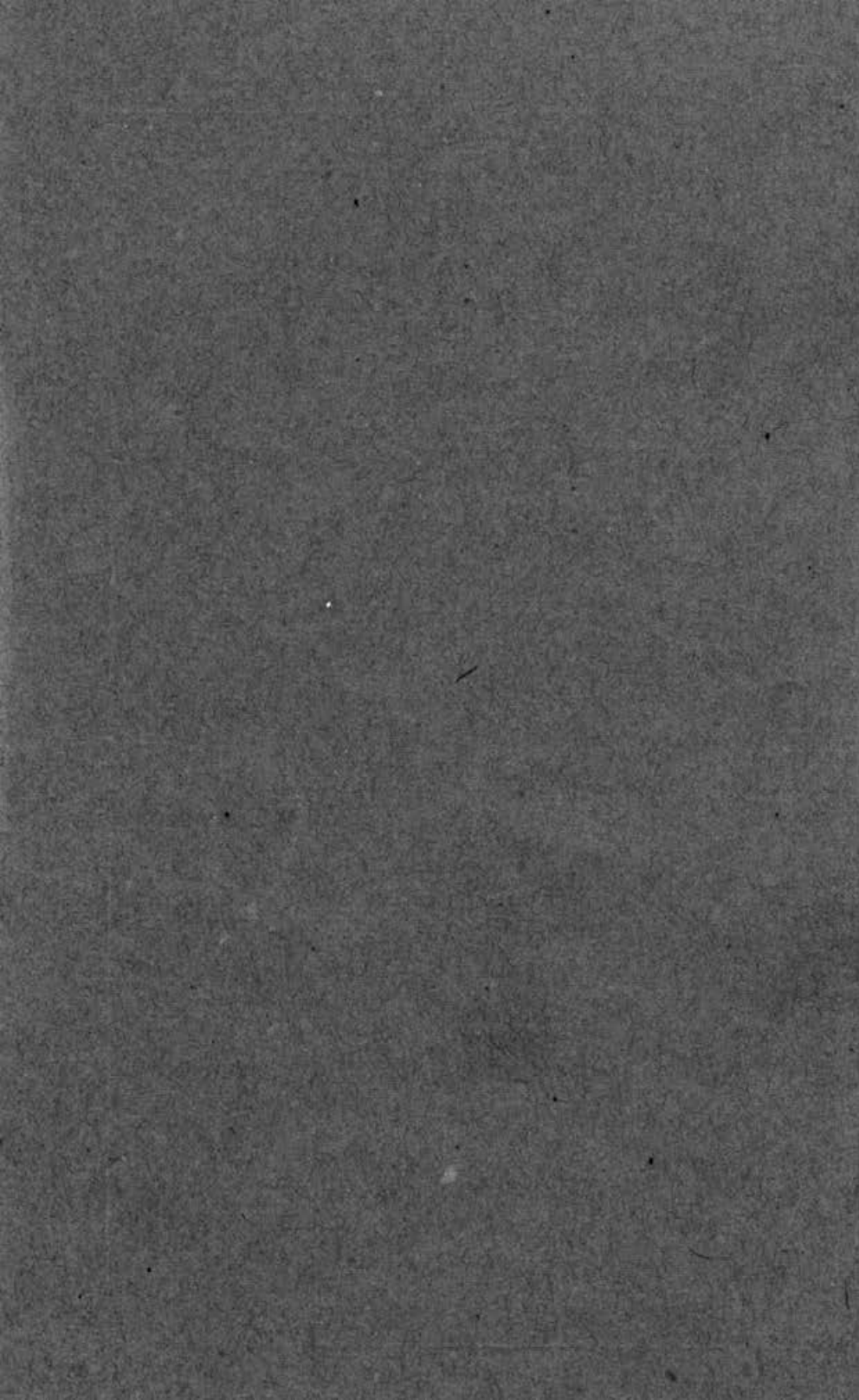
Vsebina:

1. Članki.
2. Zavodna kronika.
3. Letno poročilo.

Maribor, 1919.

Lastna založba. — Tisk tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

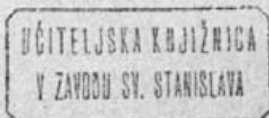
I. izvestje

kr. vojaške realke v Mariboru
za šolsko leto 1918/19.

Vsebina:

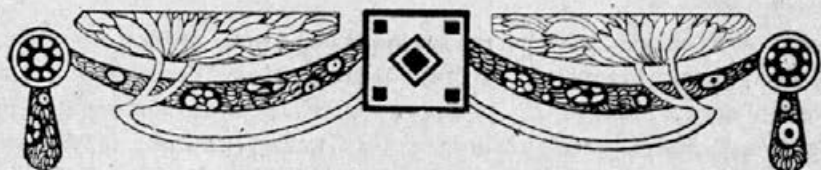
1. Članki.
2. Zavodna kronika.
3. Letno poročilo.

Maribor, 1919.

Lastna založba. — Tisk tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Šolski izleti.

Sestavil Dav. F. Žunkovič.

Vsi resni pedagogi so gotovo istega nazora, da naši šolski izleti vobče ne odgovarjajo temu, kar bi morali biti, čeravno se vrše pod pokroviteljstvom šole. Navadno so pri mlajših učencih to zgolj skupni pohodi na zrak, pri starejših pa samo stremljenje, doseči „po ovinkih“ kako gostilno. Za tak namen pa vendar ni potreba in tudi ni opravičeno, da se šola za en dan prekine, ker tako „zabavo“ nudijo dijakom lahko tudi svojci in nepedagogi.

Da pa dan izleta ni izgubljen, je treba zanj trudapolne priprave, za katero si pa žalibog redkokdo vzame časa. Pogoji za vzoren izlet so:

- a) da je na vseskozi poučni podlagi;
- b) da ima poučna podlaga popolnoma neprisiljen in zabaven značaj, tako da končno gojenec ali dijak sam prizna: „Veselo je bilo, a učil sem se tudi“;
- c) da pomni mladina tak izlet vselej kot posebno lepo in zanimivo epizodo dijaških let.

Vse to je pa mogoče doseči, ako vodja izleta vse potrebno vestno pripravi. Pred vsem je treba, da že prej sam enkrat izvrši izlet, ki ga hoče pozneje z gojenci napraviti, kajti brez tega ni mogoče voditi, ako mora znabiti sam tu ali tam povpraševati, kar dela izletnike takoj nežaupne napram svojemu voditelju.

Še predno pa nastopi vodja sam izlet „za poskušnjo“, se mora dobro orijentirati, kaj je ob potu zanimivega v vsaki stroki one snovi, katero dotična mladina že več ali manj obvlada. Mora

se predvsem zanimati za zgodovino vasi, trgov, gradov, razvalin, cerkev, samostanov itd., ki leže ob progi izleta. Vedeti mora, kaj je ob potu vrednega, da se dozna; pokazati mora zemljepisne in geološke posebnosti krajine; pobere kamen ob cesti in vpraša, kaj, odkod je in čemu se rabi; ujame hrošča, metulja ali drugo živalico, vpraša po domačem imenu, jeli stvarica koristna ali škodljiva; grede mimo polja se raztolmačijo kulturne rastline v dobi rasti; opozarja se na to ali ono rastlino, katera je zdravniku, lekarnarju, kmetu ali živali v korist ali škodo; pri pohodu skozi log se povpraša po imenih dreves, po gobah ali glivah, ki tam rastejo in ali so jedilne ali strupene. Govoriti se mora nadalje o kulturnem stanju pokrajine; stopi v vaško cerkev, razloži slog stavbe, stopinjo umetnosti oltarnih kakor stenskih slik, kipov in liturgičnih predmetov; ogled se po pokopališču in pokaži mladini grobove odličnih rajnikov; vstopi v mlin, v kovačnico, v tovarno, v električni obrat, v rudokop, v kamenolom; opozori na pradozne gomile, na gradišča, taborišča in nasipe naših slavnih prednikov in kje in kako so branili svojo rojstno grudo itd. itd.

Seveda je treba, da se v slučajih, da se vstopi v kako tovarno, udeleži izleta tudi dotični strokovni učitelj, kajti en sam ne more korenito obvladati vseh strok človeškega znanja. V tem oziru se mora vodja izleta tudi potruditi, da dobe gojenci v vsaki smeri strokovnjaških pojasnil.

S takimi izleti mora biti spojena tudi predvzgoja za turistiko. Pred vsakim izletom je treba skrbeti za to, da med potom ne odrečejo noge. Vsakdo naj si vzame obutev, o kateri je prepričan, da ga ne bo ožulila. Vsakdo naj si na predvečer okoplje noge in prireže nohte; potem naj si pripravi dobre, nezakrpane nogavice ali krpice, noge naj si pa namaže z lojem. Treba je tudi, da si vsame vodja za vsak slučaj žepno lekarno s seboj. Priporoča se nadalje, da dobi vsak udeležnik izleta na pot mapo izletne krajine in matico, da se uči čitati mape.

Pri vsem tem pa mora vodja skrbeti tudi za prehrano mladine s potrebnimi navodili, kajti pri pomanjkanju hrane in potrebne vode začnejo pešati moči in s tem tudi zanimanje in zabava. Narobe pa mora sam regulirati, da posamezniki svojih zalog prej ne pojedjo, dokler se ni odredilo; da se preveč ne je in ne pije,

predvsem ne puši; posebno pri izletih v hribe naj bi se pušenje vsaj do velikega počitka popolnoma opustilo, ker učinkuje jako neugodno na delovanje srca in s tem na telesne moči in vstrajnost. — Pri sedanjih neugodnih prehranjevalnih razmerah je dobro, da vsakdo nese vse svoje potrebščine za ta dan s seboj v nahrbtniku, da je tako popolnem neodvisen.

Mariborska okolica je zgodovinsko, zemljepisno, naravno in kulturno nenavadno ugodna za srednješolske izlete; na katero stran kdo hoče, nudi krajina vsestranske zanimivosti; treba je samo, da ima vodja izleta odprte oči.

Tukaj hočem orisati na kratko samo štiri izlete različnih smeri in navesti vse one posebnosti, na katere je treba opozoriti izletnike.*) Odhod in smer sta seveda za naše razmere bazirana na vojaško realko.

I. Izlet v Rače in Fram.

(Za gojence nižje realke. Hoje okoli 21 km. Z železnico od postaje Slivnica v Maribor j. k.)

Pot od zavoda do grada Vidnjava. Zgodovina gradu; opis tamošnjih starin. Opozoritev na gradišče, takozvano „staro mesto“ na zadnjem obronku Pohorja. Hoja do postaje Hoče, kjer se prekorači Južna železnica in potovanje po poljskem potu čez točko 267, 261 in nadalje do 259. Kratka zgodovina vasi: Rogoza, Skok, Dobrovec in Slivnica. Pri točki 261 se omeni posebna znamenitost. Tam stoji piramida, ki znači severni konec one čare, katera je nekdanj služila vojaškemu geografičnemu zavodu na Dunaju kot temelj za izmerjenje in izvršitev map cele bivše Avstrije. Vzhodno od Rač je ob potu piramida, koja zaključí sredino, in severno od Stanošinc pa ona piramida, ki sklène južni konec te 6 km dolge čare. En kilometer od točke 261 stoji ob potu gomila z nagrobnim kamenom. Nemški mapér je tu napisal „Camilla“, mesto „Gomila“. Pri prihodu v Rače se ogleda najprej grad. Razloži se etimologija imena „Rače“, opozori se na širok jarek okoli obmejnega zidovja,

*) Priporočljivo je tudi, da dobi vsak gojenec pred odhodom tiskan ali li: og. afiran spored, ker je s tem sam na različne predmete opozorjen in si ga tudi rad shrani v trajen spomin na ta dan.

kateri se je dal proti sovražni sili takoj napolniti z vodo iz velikih ribnikov, ki leže v bližini. Potem vstopimo v veliki stolp. Tam je ona „sub rosa“ imenovana dvorana, kjer se je večkrat vršilo posvetovanje glavnih oseb Zrinjski-Frankopan-Tattenbachove zarote. Zgodovina te zarote in posledice. V grajskih hlevih je zdaj državna žrebarna in žrebčarna. Pri izhodu iz grada proti večeru je tovarna za kvas; ta naj se ogleda in razloži nastanek kvasa. Iz Rač odkorakamo v Fram, kjer si ogledamo župnijsko cerkev, njen slog in njene posebnosti, potem razvaline gradu Fram in Brandisov grad. Odtod odkoramo na postajo Slivnica-Orehova vas.

(Slovstvo: Janisch, Topographisch-statistisches Lexikon von Steiermark — Žunkovič, Die Ortsnamen des oberen Pettauerfeldes. 1902 — Levec, Pettauer Studien 1898 — Zahn, Urkundenbuch des Herzogtums Steiermark. 1875.) Špec. mapa 19/XIII in 20/XIII.

II. Izlet čez Ruše, Val k Mariji v Puščavi.

(Za gojence VI. in VII. razreda. Hoja 23 km. S postaje Sv. Lovrenc ob Pohorju z železnico v Maribor k. k.)

Ob vznožju Slov. Kalvarije kratek geologičen opis tega zanimivega hriba. V Limbušu naj se raztolmači slog cerkve in zgodovina nekdanjega tamkajšnjega grada. Potoma: geografičen pregled Pohorja in postranskih dolin ob severnem podnožju. V Rušah pregledamo romarsko cerkev, tovarno karbida, tovarno za vžigalice; vstopimo tudi v veliko kovačnico za lopate; ogledamo si zgradbo, kjer je bila znamenita gimnazija od XVI. do XVIII. stoletja. Ob nadaljnjem potu pridemo k turškemu zidu, kjer se na kratko orišejo 300 letni napadi Turkov na naše ozemlje. — Ovinek k zanimivi piramidi ob železniški progi tik turškega zidu, katero je tu postavil avstrijski vojaško-zemljepisni zavod kot posebno važno trigonometrično točko. V celi Avstro-Ogrski državi so bile samo tri take temeljne piramide kot pripomočki za zemljepisno merjenje države. Nadalje moramo opozoriti, da je bilo prej v tem okraju več rudo- in premogokopov. V Valu si ogledamo velikansko podjetje za električno moč celega Južnoštajerskega ozemlja. Zgodovina „vala“, katerega tam dela Drava. Zgodovina grada

„Val“. Pot čez Jodl k cerkvi Marije v Puščavi. Slog cerkve. Pregled naravno jako zanimive krajine. Na potu k postaji Sv. Lovrenc vstop v mlin in žago ob Radeljskem potoku.

(Slovstvo: Janisch, Topographisch-statistisches Lexikon von Steiermark. — Druge podatke preskrbita učitelj fizike in kemije in inženirji omenjenih tovarn.) Špec. mapa 19/XIII.

III. Izlet na Ptuj čez Borbreg (Vurbek).

(Za gojence višje realke. Hoja 27 km. Z železnico od Ptuja v Maribor j. k.)

Hoja čez Pobrežje, Brezje, Dogoš k brodu pri Zg. Dupleku. Zgodovina teh krajev. Razlaga broda na podlagi mehanike. Etimologija imena „Duplek“. Hoja ob Dravi na Borbreg. Menjava dravske struge in njene stopnje diluvija na Dravskem polju. Zgodovina Borbrega. Razlaga zidanja starih gradov; skrb za vodo. Razgled in panorama z gradu. Hoja tik potoka Grajena. Razlaga, kaj piše Eschenbach (l. 1200) o Grajeni, zlatonosni Dravi in o Ptuj (IX. spev). Pohod na Ptujski grad. Zgodovina mesta Ptuj. Mesto se omenja že v Trojanski vojski, ko se Antenor vrne semkaj z Veneti. Ogled stolne cerkve, Orfejevega kamena in mestnega muzeja. Atilov grob pri Sv. Roku.

(Slovstvo: Janisch, kakor zgoraj — Slekovec, Grad Vurbreg — Žunkovič, Die Ortsnamen des Ob. Pettauerfeldes — Žunkovič, Untersteiermark, Die Heimat der Gralsage. — Gubali Mayer, Geschichte der Stadt Pettau.) Špec. mapa 19/XIII, 20/VIII, 20/XIV.

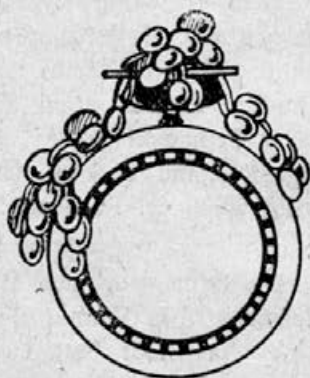
IV. Izlet na Boč.

(Za najstarejše gojence. Z železnico iz Maribora do Slov. Bistrice. Hoja čez Slatni breg, Studenice na Boč, potem v Poljčane. Z železnico iz Poljčan v Maribor j. k.) Špec. mapa 20/XIII.

Predpogoj: znanje Eschenbachovega eposa „Parcival“. Hoja od postaje Slov. Bistrica mimo Laporja. „Lapor“ kot geologičen izraz. Laporje in Vrhole v Parcivalu. Hoja čez Sv. Tri kralje k gradu Statni breg. Ogledovanje gradu; zgodovina grada; opis fresk in sloga gradu. Hoja v Studenice. Razlaga Dravinjske doline

v geologičnem oziru. Premogokopi; žganje apna v Šegi. Zgodovina nunskega samostana v Studenicah, cerkve in naselbine. Etimologija imena. Hoja na Boč (2 uri). Poset špilje „Špeljka“. Razgled na vrhu, kjer je meja mariborskega in ptujskega okraja. Hoja z Boča v Poljčane. Zanimive rastline. Pravljice o Boškem pogorju: Parcival, Lohengrin, Grad Dor, Na zasedi, Miklavžev kamen. Rimska cesta mimo Poljčan. Obrambne razmere te krajine v dobi starih Slovencev (Zbelovška gora, Pogled, Ljubečno, Studenice, grad Dor, svetišče na Boču).

(Slovstvo: Janisch, kakor prej. — Žunkovič, Untersteiermark, die Heimat der Gralsage. — Eschenbach, Parcival.)

Balada „Smrt majke Jugovića“.

Obravnava M. F. Žunković.

Srpska balada o nesretnoj majci, koja je na ratištu izgubila svoga muža i devet svojih sinova, slična je donekle priči o Niobi, samo se ne svršava time, da se osobe okamenjuje, kako se to kod ove grčke priče dogagja i što bi jedva izrazito ratobornom značaju Srba odgovaralo, nego nam se junakinja više kao epizodna pojava predstavlja u okviru većih bojovnih dogagjaja.^{*)}

Ova pjesan, koja je posvuda pod naslovom smrt majke Jugovića poznata, a ponajviše zato, jer zaista pripada među najljepše cvijeće jugoslavenske poezije, ocrtava uzorno rodoljublje majke, koja pored velike boli za gubitkom devet svojih sinova ipak ni jedan trenutak ne zaboravlja, da žrtva prinesena ugroženoj domovini sve ostalo nadmašuje. Dogagjaj se dešava god. 1389. na poznatome i pričama bogatome Kosovom polju, a u vrijeme, kad su Turci Srbima samostalnost oteli.

Bilo ih je, koji su uvjeravali, da je narodnom pjesniku kao uzorak poslužila tragična sudbina zadnje carice trapezuntske, te da je on taj dogagjaj samo na jugoslavensku pozornicu prenio.

*) Prije se je držalo, da je obitelj Jugovića sa starom bosanskom porodicom Chiucovich u Risanu identična i to zato, jer se to ime nalazi u zapisniku ondašnjeg gradskog plemstva. Način talijanskog pisanja toga imena vodi prije na ona ne rijetka hrvatska imena kao Čuković ili Žunković. — Bogdan Jug bijaše tast Cara Lazara iz porodice Nemanjića, koji je na Kosovu polju poginuo. Jugović nije porodično ime, nego je to samo patronimska naznaka sinova Jug-ovih.

U ovoj baladi ocrtan dogagjaj pada po vremenu 76 godina prije one tragedije, pa ne samo da bi to bio anahronizam, već i to, da ratne prilike uvijek donasaju ovakove i slične tragične dogagjaje, govori protiv onoga mišljenja. Svjetski rat 1914.—1918. donio je sigurno mnogu analogiju, gdje ponosna i sretna majka mora da preživi gubitak svih svojih muških potomaka.

Kod nastajanja ovakove pjesme odlučuje mnogi slučaj, t. j. da li se pravodobno gane narodni pjesnik, koji bi odmah ovakav dramatski dogagjaj shvatio te ga pjesnički prikazao. Ako se to uistinu desi i ako pjesan narodnome duhu odgovara, pridonaša tradicija svoje, da se ona ovjekovječi. Ako li se ne nagje pjesnik, koji bi spontano utiske poprimio, spravlja narodno pamćenje i najtragičniji dogagjaj u zaborav.

Za pjesničku inspiraciju sudbine one nesretne carice nema uostalom ni preduvjeta. Junačka smrt za domovinu stvara kod suvremenika, a i kod potomaka sigurno veće oduševljenje nego li smrt pod krvničkim mačem.

Strašan udes carice Helene Kantakuzene Trpezuntske, kao i njezinu upravo nevjerojatnu duševnu jakost primjećuje jedva povijest; dočim su druge isto tako sudbinom teško kušane žene, kao Nioba, Antigona, Lucretia, Lea Makabejska, Veronika Dese-nička i ostale, pjesnici i umjetnici trajnom sjećanju uzdržali.

Njezino ime, koja je muža osam sinova i jednoga sinovca — cijela grčka carska porodica — kao žrtve krvničke ruke izgubila, ne spominje niti pjesma, a niti kakova knjiga o junacima.

Kraj ondašnjih prilika nije to nikako čudnovato, jer broj i besprimjernost svih tih strahota i nedjela, kojima su Turci tolike vladalačke porodice posvema uništili, prekrio je ovaj megju mnogima ne tako rijetki slučaj, koji i onako nikakovom poezijom ne diše, te se i zaoto nije nitko našao, da ga pjesmom uveliča.

God. 1465. dadne sultan Mohamed svima tima osobama glavu odrubiti te zapovjedi, da se njihove lješine na obalu Helesponta bace, te da se ne smiju zakopati. To je običavala biti nadopuna smrtne kazne, a davala bi se nevjernicima i vrijedila je kao osobito nečasna. Helena se usprotivi zapovijedi; ona ostade preko

dana kod mrtvih, da im lješine od gavrana i pasa obrani, te ih sama slijedeće noći pokopa.

Naskoro umre ona od tuge i boli radi užasne svoje sudbine kao zadnji potomak dinastije Komnena.

Pjesma glasi u originalu ovako:

Mili Bože, čuda velikoga!
Kad se sleže na Kosovo vojska,
U toj vojsci devet Jugovića
I deseti star — Juže Bogdane.
Boga moli Jugovića majka,
Da joj Bog da oči sokolove
I bijela krila labudova,
Da odleti na Kosovo ravno,
I da vidi devet Jugovića
I desetog star — Juga Bogdana.
Što molila Boga domolila:
Bog joj dao oči sokolove
I bijela krila labudova.
Ona leti nad Kosovo ravno,
Mrtvi nagje devet Jugovića
I desetog star — Juga Bogdana;
I više njih devet bojnih koplja,
Na kopljima devet sokolova,
Oko koplja devet dobrih konja,
A pored nji devet ljuti lava.
Tad' zavrišta devet dobri konja,
I zalaja devet ljuti lava,
A zaklikta devet sokolova;
I tu majka tvrda srca bila,
Da od srca suze ne pustila,
Već uzima devet dobri konja,
I uzima devet ljuti lava,
I uzima devet sokolova,
Pak se vrati dvoru bjelome.
Daleko je snae ugledale,
Malo bliže pred nju išetale.

Zakukalo devet udovica,
Zaplakalo devet sirotica,
Zavrištalo devet dobri konja,
Zalajalo devet ljuti lava,
Zakliktalo devet sokolova.
I tu majka tvrda srca bila,
Da od srca suze ne pustila.
Kad je bilo noći u po noći,
Al' zavrišta Damjanov zelenko;^{*)}
Pita majka Damjanove ljube:
„Snao moja, ljubo Damjanova!
„Što nam vrišti Damjanov zelenko?
„Al' je gladan šenice bjelice,
„Ali žedan vode sa Zvečana?^{**)}
Progovara ljuba Damjanova:
„Svekrvice, majko Damjanova!
„Nit je gladan šenice bjelice
„Niti žedan vode sa Zvečana,
„Već je njega Damjan naučio
„Do po noći sitnu zob zobati,
„Od po noći na drum putovati;
„Pak on žali svoga gospodara
„Što ga nije na sebi donio.“
I tu majka tvrda srca bila,
Da od srca suze ne pustila.
Kad u jutro danak osvanuo,
Ali lete dva vrana gavrana,
Krvava im krila do ramena,
Na kljunove b'jela pjena trgla;
Oni nose ruku od junaka
I na ruci burma pozlaćena,
Bacaju je u krioce majci;

*) Zelenko nije ovgje mišljeno kao vlastito ime, nego je to samo obilježje konja takove boje.

**) Zvečan ili Zvečana mjesto je kod Mitrovice, nedaleko Kosova polja, gdje je bio Đušan otac ubijen.

Uze ruku Jugovića majka,
Okretala, prevrtala s njome,
Pa dozivlje ljubom Damjanovu:
„Snao moja, ljubo Damjanova!
„Bi l' poznala, čija j' ovo ruka?“
Progovara ljubom Damjanova:
„Svekrvice, majko Damjanova!
„Ovo j' ruka našega Damjana,
„Jera burmu ja poznajem, majko,
„Burma sa mnom na vjenčanju bila.“
Uze majka ruku Damjanovu,
Okretala, prevrtala s njome,
Pak je ruci tijo besjedila:
„Moja ruko, zelena jabuko!
„Gdje si rasla, gdje l' si ustrgnuta!
„A rasla si na kriocu mome,
„Ustrgnuta na Kosovu ravnom!“
Nadula se Jugovića majka,
Nadula se, pa se i raspade
Za svojije devet Jugovića
I desetim star — Jugom Bogdanom.

Jedna varijanta, koju je Martić-Jukić u svoju zbirku po-
primio, gdje majka Jugovića svoje nevjestice tješi, govoreći im
proročanske riječi, glasi ovako:

Ne huđujte moje nevjestice;
Bogu hvala na njegovu daru!
Pa ih mlađa ni rodila n' jesam,
Da mi leže na meku dušek, u
Već da brane zemlju od dušmana.
Ne plaćite moje kćerke drage,
Ak' i jesu odljeteli ždrali,
Ostali su ptići ždralovići;

Hranit ćemo ptiće ždraloviće,
Naše pleme poginuti ne će,
Naši dvori pusti ostat ne će. —

Proročanska nada, koja iz zadnjih dvaju stihova tako očito govori, pa ono uvjerenje, da pored tolikih žrtava nema zdvojnosti, ugagja nam tim više, što se je ono neslomljivo povjerenje u vječnu pravdu i vlastitu snagu, koje je u toj pjesmi rodoljublja tako dobro izraženo, danas ostvarilo. To je živi primjer onog životnog pravila, koje vrijedi ne samo za pojedinca, nego i za sve potisnute narode: „Samo si ono izgubio, što sam napuštaš.“

Zavodna kronika.

Po uradnih virih sestavil nadporočnik G. Šilih.

Vojaška realka v Mariboru sestoji iz nižje in višje realke ter ima namen vzgojevati bodoče jugoslovanske častnike, jih pripravljati za vojno akademijo s tem, da jim nudi tisto izobrazbo, ki jo mora posedovati srednješolski abiturient. Razen tega jim je po dovršeni maturi odprta tudi pot na tehniko in druge višje strokovne šole.

Zavodno poslopje je bilo sezidano v letih 1852—56 ter je menda največje in najlepše šolsko poslopje v kraljestvu Srbov, Hrvatov in Slovencev. Odlikuje se po svojem lepem enotnem slogu in stoji sredi 30 ha obsegajočega parka z lepimi drevoredi, senčnim gozdom in ribnikom v ozadju. Zavod ima plavalnico, prijetne športne prostore, moderno urejeno perilnico, svojo elektrarno in lepo lastno gospodarstvo. Izborna vodo dovaža lasten vodovod iz 3 km oddaljenega „Antonovega studenca“ na Pohorju.

Leta 1856. je bilo poslopje otvorjeno kot „k. k. Kadetteninstitut“ z namenom vzgojevati sinove državnih uslužbencev — po večini častnikov in uradnikov — po dovršeni ljudski šoli v popolnoma avstrijskem dinastičnem duhu in jih obenem pripravljati za vstop na vojaško akademijo. „Kadetteninstitut“ je imel 4 letnike in povprečno 200 gojencev na leto.

Leta 1870. so bili vsi zavodi te vrste razpuščeni, tako tudi mariborski; poslopje je služilo potem do leta 1894 kot vojašnica.

Leta 1894. je bilo preurejeno zopet za šolske namene in se je otvorila v njem pehotna kadetnica (k. u. k. Infanteriekadettenschule), iz katere so izhajali gojenci po 4letni učni dobi kot kadeti = častniški namestniki, pozneje kot praporščaki.

Leta 1900. je bil otvorjen na kadetnici „pripravljalni tečaj“, a že leta 1904. zopet razpuščen.

Leta 1907. sta bila 3. in 4. letnik razpuščene tržaške pehotne kadetnice priključena mariborskemu zavodu kot paralelna razreda.

Z letom 1913. se je kadetnica začela izpreminjati v vojaško višjo realko, katere namen je bil pripravljanje gojencev izključno za vstop v vojaške akademije.

Pod avstro-ogrsko vojaško upravo je bila večina gojencev nemškega pokoljenja, a izmed Slovanov so bili na zavodu procentuelno najboljše zastopani Hrvati.

Svetovna vojska je prinesla v zavod dokaj nereda, zlasti v prvih letih, ko so bili gojenci predčasno poklicani v aktivno vojaško službo s činom praporščakov.

Radi vednega menjavanja učiteljev je trpel tudi pouk in s tem vzgoja gojencev. Ta primanjkljaj so poizkušali nadomestiti z močnejšim povdarjanjem dinastične vzgoje in ustvarili s tem razmere, v kakoršnih jih je našel veliki prevrat, ki je zrušil v prah popolnoma gnilo, na lažnjivih tradicijah slonečo avstro-ogrsko monarhijo.

Mesto Maribor, metropola štajerskega dela Slovenije, glavno torišče nasilne in umetne germanizacije naših Slovenskih gorič, Podravja in Pohorja, je imelo igrati posebno vlogo v tem preobratu, ki je pomenjal za Jugoslovane, posebno pa še za Slovence, narodno osvobojenje in ujedinjenje. Ko so bile prišle prve novice o polomu na Piavi, povzročenem večinoma po jugoslovanskih četah, ko so se razširjale novice o angleški armadi, ki prodira od Trsta proti Ljubljani in so začele dirjati skozi Maribor strahotne množice razkrojene in umikajoče se armade, tedaj so bili Nemci popolnoma zbegani, prav posebno pa je prešel pogum mariborskim Nemcem in ponemčencem. V tem času so prevzeli energični narodni voditelji vodstvo v Mariboru. Zasedli so predvsem politične urade, vojaško vodstvo pa so poverili majorju Rudolfu Maistru, ki ga je dotlej poznala slovenska javnost kot slovenskega pesnika. Imenovan je bil generalnim majorjem in kot tak začel neizmerno težko delo med desorganiziranim vojaštvom.

Za seboj je imel malenkostno število častnikov in peščico vojakov, zakaj destruktivnemu delovanju nemških častnikov se je posrečilo mnogo slovenskih vojakov, sitih vojne, naravnati domov.

Z neumornim delom pa se je prvemu slovenskemu generalu posrečilo ne samo pokoriti nezanesljivo mariborsko prebivalstvo, temveč v teku nekaj tednov organizirati zanesljivo narodno armado; s tem je zasigural naše severne meje, katerih bi drugače najbrž ne bili nikdar dobili.

Vsi ti dogodki, ki so se doigravali z bliskovito naglico, niso mogli ostati brez silnih učinkov na vojaško realko, katere

poveljnik je bil podpolkovnik Edvard pl. Blaha, ki je poizkušal ohraniti red in mir v zavodu, dokler se je dalo. Ali to je bilo delo, ki ga tudi ne bi mogel izvršiti mož z večjo energijo in večjim vplivom na gojence. Splošni razkroj je preplezal obzidje voj. realke; vseh gojencev — zlasti onih, ki niso bili Jugoslovani — se je polastila splošna nervoznost.

Ko je prihitelo 2. novembra 1918 iz graške kadetnice 28 jugoslovanskih gojencev, je ušlo nato 91 nemških gojencev ponoči iz zavoda. Odslej so prihajali iz raznih avstrijskih vojaških šol jugoslovanski gojenci, nemški pa so odhajali. Za njimi tudi Čehi, Poljaki in Madžari.

11. nov. je odšlo 40 gojencev nemške narodnosti, a 13. nov. je prišlo 61 jugoslovanskih gojencev iz vojaške nižje realke v Straži.

18. novembra je odšlo 81 hrvaških gojencev v Zagreb. Stanje se je neprenehoma menjavalo, a organizacija zavoda se je izpremenila v toliko, da je bilo treba ustanoviti tudi nižje razrede ter ga s tem izpremeniti v popolno vojaško realko.

Gojenci višje realke so morali izvrševati tačas varnostno službo na koroškem kolodvoru in pri oskrbovalnem skladišču, ker so prihajali iz vseh delov italijanske fronte ogromni transporti nediscipliniranega in podivjanega vojaštva, ki je celo ogroževalo mesto. Pri vsem tem, kar so gojenci tu videli, so se tudi njih, zlasti onih višjih razredov, polastile revolucionarne ideje in nejasni pojmi o svobodi in demokraciji. Veličastno vstajenje troednega naroda pa je vzbudilo v mladih, za novo lastno domovino gorečih srcih tudi odpor proti vsemu, kar je še ostalo starega, in to pred vsem proti poveljniku, staremu častniku avstrijskega režima, ki se ni znal in mogel prilagoditi tako brzo novemu položaju. Njemu niso mogli pripisovati tiste ljubezni in svetega prepričanja do osvobodene domovine, ki so jih smatrali kot glavne lastnosti pravega poveljnika zavoda nove smeri. To gibanje je zavzelo že skoro obliko boljše vizma; začelo se je uničevati državno imetje in celo vlomljati v skladišča. Poveljnik je dobival grozilna pisma, tako, da je moral končno prositi generala Maistra, naj napravi mir in red, kar se je tudi posrečilo.

Da se pa ta mir tudi ohrani, je bilo neizogibno potrebno, da dobi vojaška realka takoj jugoslovanskega poveljnika. Tudi

v tem je imel general Maister srečno roko. Na njegov predlog je 19. novembra „Narodni svet“ v Ljubljani brzojavno pozval podpolkovnika Davorina Žunkoviča, ki se je bil pred kratkim vrnil iz Črne gore na Dunaj. Prevezel je zavod že 22. novembra. Podpolkovnik Žunkovič je našel skoro brezupne razmere. Ni bilo ne častnikov, ne hišnega osebja; pri velikem gospodarstvu se je zgolj kradlo in ropalo; gojenci so si sestavili „gojenske svete“ ter razven tega pridno razbijali pobištvo in šipe; vse se je klatilo noč in dan po ulicah, gostilnicah in kavarnah. Toda v par dneh je že bil videti začetek reda in discipline. 3. decembra se je začel reden pouk, čeravno še ni bil sestavljen učiteljski zbor za vse stroke in predmete. Tudi nekaj zanesljivega moštva je bilo tačas že pridobljenega, da sta se nered in nasilstvo nekoliko omejila. Podpolkovnik Žunkovič pa je menda bil tudi edini, ki je imel vse pred pogoje za to mesto. Kot neustrašljivemu slavistu in raziskovalcu slovenske pradože, so mu njegova znanstvena dela pridobila v Evropi in Ameriki znano ime; njegov miren, pa skrajno dosleden nastop in njegova neumorna delavnost sta učinkovala, da se je začelo zopet delati. Njegove izkušnje kot mnogoletni učitelj in vzgojevalec vojaške mladine na kadetnici v Mariboru so mu pa prišle še posebno v prid, ker je zavodne razmere že poznal od prej.

Na nepozabni dan 15. decembra 1918, prvi praznik jugoslovanskega ujedinjenja, se je vojaška realka že udeležila slavnosti s številom 200 gojencev, t. j. v dveh stotnijah. Po slavnostnem obhodu je poveljnik zbrane gojence nagovoril sledeče:

„Gojenci, dediči naše zgodovine!

Svobodni smo! — Vi seveda še danes ne veste in ne morete popolnoma pojmiti čarobne moči teh dveh besed, ker ste še premladi. Vi še ne veste, koliko preganjanja smo mi prej pretrpeli; pa vztrajali smo in ostali smo zvesti domovini, ker smo trdno in neprestano upali, da mora končno zmagati pravica, ker ima večno življenje pred seboj.

Svobodni smo! — Prvi december ostane za vso bodočnost naš najsvetejši narodni praznik. S tem dnem smo zlomili verige naše sužnosti. Svobodni smo, ali kdo naj ščiti to težko priborjeno svobodo, ko nas več ne bo? — K temu ste Vi, mladina, poklicani! Vaša dolžnost bo, da

čuvate in branite, kar smo mi po dolgotrajnih bojih težavno in mučno pridobili. Vi ste dediči naše zgodovine! Ta dolžnost se Vam mora za vse življenje v srce vglobiti.

Naši sovražniki so venomer kričali: „Kaj Slovani niso nikdar nič bili, niso sedaj nič in nikdar nič ne bodo!“ — Ena pomota, ena prevara, ena laž! — Mi smo bili nekoč največji narod, to hočemo svetu znanstveno dokazati; mi smo danes velik narod in bomo, ako Bog da in sreča junaška, v bodočih časih še večji. Zato pa zagotovimo in obljubimo danes slovesno:

Mi stojimo postojano,
kao klisurine:
Bio proklet izdajica
naše domovine! —

Svobodni smo! — Živijo!“ —

Nepopisno navdušenje je bil odgovor tem besedam in iz 200 mladih grl je zaorila naša krasna himna:

„Lepa naša domovina ...“

Božične počitnice so zaradi neurejenih razmer na železnicah trajale do 12. januarja 1919. S 13. januarjem se je začel prav za prav še-le popolnoma reden pouk, ki je potem trajal do konca semestra brez kakih posebnih ovir ali dogodkov.

Na poveljnika pa je prišlo v tem času ogromno delo, zakaj treba je bilo izdelati službeni red, sestaviti učiteljski zbor, preurediti ves učni načrt, nabaviti učne knjige in pripomočke ter določiti učni jezik. Učni jezik je delal posebno velike težave, ker so bili med gojenci Srbi, Hrvatje in Slovenci, pa tudi Nemci, Čehi in Lahi. A tudi med učitelji je vladalo isto razmerje. Zato sta se upotrebljavala srbo-hrvaški in slovenski jezik paritetno kot učna jezika, kakor je pač nanesla potreba. Govorilo se je začetkoma z vsakim v jeziku, ki ga je govoril, sčasoma smo se pa že vsi v slovanščini sporazumeli tako, da je h koncu že vsak gojenec govoril srbohrvaški ali slovenski, velika večina pa oboje.

Podpolkovnik Žunkovič je vso navedeno reorganizacijo izpeljal še do konca prvega semestra z veliko organizatorično spretnostjo. Njegove bogate izkušnje na vojaško-šolskem polju ter njegova brezprimerna pridnost so premagale vse ovire. Pri

tem delu ga je podpiral ves učiteljski zbor z največjo vnemo in požrtvovalnostjo, združeno z zaupanjem do poveljnika, zavedajoč se, da vzgaja prepotrebni častniški naraščaj za našo mlado domovino.

Zato je bil uspeh prvega semestralnega zaključka dne 18. marca razmeroma že precej dovoljen in so ga praznovali gojenci z veliko šolsko prireditvijo, pri kateri je sodelovalo vse, kar je z zavodom v zvezi. Bila je to prva zabava, odkar se sveti nad glavnimi vrati slovenski napis: „Kr. vojaška realka“.

Zabavni večer so priredili gojenci višje realke pod vodstvom posebnega komiteja, katerega člani so bili kap. Apih, nadporočnik Gottwald, nadporočnik Klučka, dr. Stamol in nadporočnik Šilih. Pri plesu „Kolo“ so sodelovali tudi gojenci nižje realke.

Prolog je govoril nadporočnik Janc ter posebno poudarjal nalogo reorganizirane jugoslovanske vojaške realke in njeno veliko važnost za vzgojo navdušenega narodnega častniškega naraščaja. Omenil je potrebo vsestranskega narodnega dela in završil svoj govor z željo, da bi se ideja jugoslovanskega ujedinjenja vkoreninila v vseh srcih našega troimenega naroda.

Burno odobravanje je bilo dokaz, kako iz duše je govoril govornik vsem navzočim.

Izmed naslednjih točk bi bile omeniti pevske točke, ki so jih zadovoljivo izvajali gojenci. Ga. Gottwaldova je dovršeno zapela dvojce pesmic, a ga. Apihova s spremljevanjem orkestra krasno svirala na glasovirju.

Globok vtis je naredila na občinstvo deklamacija Preradovičeve pesmi „Braća“; za zabavo je skrbela Murnikova burka „Bucek v strahu“, ki je izzvala mnogo prisrčnega smeha. Prav dobro je igral narodne pesmi tamburaški zbor, ki ga je bila izvežbala ga. Apihova, gojenci nižje realke, oblečeni v slikovite narodne noše, so pa plesali, izvežbani po nadporočniku Gottwaldu, kolo tako ljubko, da so želi burno pohvalo. Predstavo je zaključila alegorija ujedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev: v ozadju se je dvigal sivi Devin ob penečem se morju adrijanskem, ob strani pa je klečal zahrbtni Lah z dvignjenim bodalom namerjenim proti skupini zedinjenih bratov, a visoko nad njimi se je svetil napis: „Samo sloga nas spasava!“ prizor, ki je s svojo

globokoresnično simboliko pretresel srca gledalcev. Odkritosrčno odobravanje je pokazalo razumevanje in zahvalo občinstva.

Končanemu sporedu je sledila prav neprisiljena zabava.

Dobro uspeli večer so posetili med drugimi odličnimi gosti poverjenik za prosveto dr. Verstovšek z rodbino, general Maister z gospo, poveljnik srbskih čet v Mariboru podpolkovnik Radak Radaković, častništvo, zastopniki vseh uradov in zavodov ter ostala jugoslovanska inteligenca v Mariboru. Največja hvala za dobro uspele prireditve gre tudi načelniku komiteja kap. Apihu, ki mu je šolski poveljnik šel z vsemi sredstvi na roko ter s tem omogočil lep potek prireditve.

Izhajajoč od načela, da je treba nuditi gojencem poleg pouka tudi raznih razvedril, je prirejalo šolsko poveljstvo razna predavanja, združena s kinematografičnimi predstavami v telovadnici ter je pošiljalo gojence k raznim koncertom in predstavam. Gojenci so si sami ustvarili dober tamburaški zbor, ki je že mnogokrat nastopil v „Narodnem domu“, kadar je šlo za dobrodelne namene. Pridno se je gojilo tudi petje. Za duševno razvedrilo je skrbela bogata zavodna knjižnica, ki se je samo tekom šolskega leta pomnožila približno za 1000 številk jugoslovanske literature, ker se poprej za slovansko slovstvo sploh nihče ni brigal; za telesno krepcanje so pa skrbeli različni športi, za katere je baš v zavodu toliko ugodnih predpogojev.

V lepem pomladanskem in poletnem času je posvečalo šolsko poveljstvo posebno pažnjo poučno-zabavnim izletom ter izdalo natančne tozadevne direktive in pedagoške migljaje. (Glej v „Izvestju“: Žunkovič, „Šolski izleti“). Kot prvi je naredil V. razred zgodovinski izlet na starodavni Ptuj pod vodstvom nadporočnika Šiliha. Med potjo so si ogledali gojenci zanimivi vurbeski grad, v mestu samem pa zlasti minoritsko cerkev, Orfejev spomenik in muzej, ki vsebuje mnogo dragocenih rimskih izkopanin. VII. in VI. razred sta si ogledala pod vodstvom kapetana Maurina in kapetana Apiha tvornico dušca v Rušah in elektrarno v Fali, ki je ena največjih v Evropi. V obeh podjetjih so tolmačili in razkazovali g. inženjerji z veliko vnemo gojencem razne naprave in stroje. I. in II. razred sta poletela pod vodstvom nadporočnika Klučke v Rače, kjer sta si ogledala zanimive razvaline gradu

Iv. Erazma Tattenbacha, enega izmed udeležencev Zrinsko-Frankopanske zarote.

Gojenci so večkrat nastopili javno kot poseben vojaški oddelek. Predvsem je prevzela vojaška realka sama obrambo zavoda pred grozečimi napadi Nemcev na Maribor, da ne naloži četam posadke še te skrbi. Bilo je za vsak napad vse tako vestno pripravljeno, da bi se bil sovražnik zelo čudil, ako bi ga bile iz vseh vogalov in kotov pozdravile strojnice in bi bilo obzidje zasedeno od mladih vojakov.

Veličastni prenos kosti narodnih mučenikov Petra Zrinskega in Frana Krsta Frankopana so proslavili gojenci kot častna stotnija dne 28. aprila 1919; nastopili so tudi dne 1. maja, ko je Maribor obhajal polletnico jugoslovanskega zasedenja; na Telovo, dne 19. junija pa so tvorili častno stotnijo.

V drugem tečaju je bilo treba preskrbeti vse potrebno za zrelostni izpit, h kateremu se je prijavilo 18 gojencev VII. razreda, ker letos ta izpit še ni bil obligaten. Po dogovorih s pristojnimi oblastmi je bilo določeno, da delajo zrelostni izpit gojenci srbohrvaške narodnosti na kr. l. realni gimnaziji v Zagrebu, oni slovenske narodnosti pa pred posebno komisijo na državni gimnaziji v Mariboru.

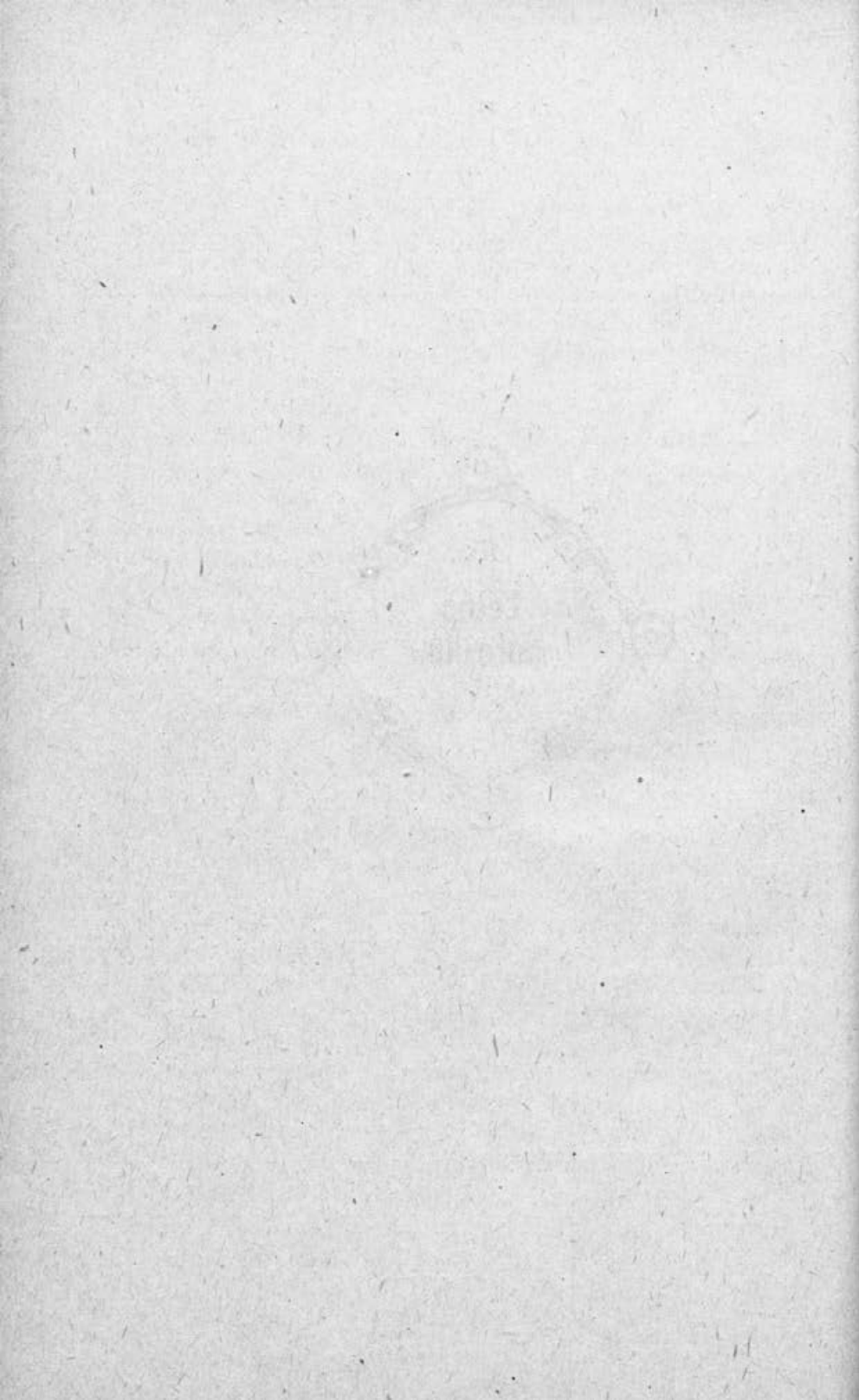
Zavod je pregledoval 21. marca g. general Milič, inšpektor pešadije in 17. junija g. polkovnik gen. štaba Čoban kot delegat IV. armijske oblasti. Oba pregledovalca sta se jako pohvalno izrazila o stanju in celi organizaciji zavoda kakor tudi gospodarstva.

Dne 15. julija se je končal II. tečaj. S tem se je končalo prvo šolsko leto edine vojaške realke naše kraljevine z dobrim uspehom in brez vsake neugodnosti, ker nam je usoda bila mila tudi v tem, da nas ni posetila niti smrt, niti kaka epidemija ali kakršnakoli druga nesreča.

Pogled na delo, ki ga je izvršil zavod pod poveljstvom podpolkovnika Žunkoviča, kaže vkljub kratkemu času toliko razveseljivega napredka, da se odpira kar najlepša perspektiva v bodočnost in je upati, da bo vzgojil naši svobodni domovini delaven in narodno-zaveden častniški naraščaj, ki ji bo v vsakem času zanesljiva in močna opora.

III.
**Letno
poročilo.**

Učiteljski in častniški zbor,

po odredbi Povjereništva za nar. obranu, Zagreb, br. 610/op.—1919 sa stanjem
od 20. siječnja 1919.

Čin	I m e	Vdcljen ozir. potrjen s št.	O p o m b e
Podpolk.	Žunković Davorin	3042/op.—1918	kot poveljnik
Major	Istler Hugo pl.	610/op.—1919	kot češko-slov. državlj. — pogodbeno
Major	Becić Kornel pl.	3042/op.—1918	
Kapetan	Jemrić Ljubomir	2031/op.—1918	
Kapetan	Verderber Alojz	3638/op.—1918	
Kapetan	Maurin Vladimir	610/op.—1919	
Kapetan	Apih Vilim	610/op.—1919	
Nadpor.	Krpan Nikola	3042/op.—1918	
Nadpor. v prjč.	Ključka Ivo	3042/op.—1918	
Nadpor. v prič.	Korlaet Josip	3638/op.—1918	
Nadpor.	Povalej Eduard	610/op.—1919	
Nadpor. v prič.	Šilih Gustav	610/op.—1919	
Nadpor. v prič.	Janc Ivan	610/op.—1919	
Por.	Merčun Ivan	610/op.—1919	kot pobočnik
Duh. prof. l. r.	Štefan Petar	610/op.—1919	kot rim.-kat. duše- brižnik
Voj. kur.	Obradović Stevan	809/prs.—1918	kot pravoslavni duše- brižnik
Nadzdrav. v prič.	Stamol Dr. Franc	610/op.—1919	kot šolski zdravnik
Por.račv. v prič.	Vrečer Rihard	610/op.—1919	kot častnik-računo- vodja
Osk. ofic. v prič.	Gottvald Stjepan	2031/op.—1918	
Naduč. sabljač	Jaušovec Jakob	3358/op.—1918	
Častn. nam.	Predan Ivan	610/op.—1919	kot gospodarski častnik
Častn. nam.	Mohor Metod	—	

Izpremembe tekom šolskega leta:

S pov. A. Dj. br. 3074 z dne 7. aprila 1919 Komande IV. arm. oblasti je bil voj. svešt. Stevan Obradović premeščen za svečenika garnizona v Ljubljano.

V dodatku k dn. odpr. št. 106, točka 1, z dne 18. maja 1919 je prevzel posle pobočnika nadpor. v prič. Ivan Janc.

Z dn. odpr. št. 110, točka 7, je dobil por. Ivan Merčun iz zdravstvenih razlogov dvamesečni dopust.

V Kr. vojsko so bili prevzeti s 1. aprilom 1919, F. A. O. br. 70.759 (Služb. vojni list br. 10 z dne 14. aprila 1919):

v činu majorja Kornelius F. Becić,

„ „ kap. II. razr. Vladimir M. Maurin,

„ „ poručnika Nikola J. Krpan,

„ „ „ Edvard J. Povalej,

„ „ potporučnika Ivan I. Merčun.

Službeni in poučni pregled

v I. tečaju 1918/19.

1. **Podpolk. D. Žunkovič**, poveljnik, je poučeval staroslovensko slovstvo v VI. in VII. razredu po 1 uro, skupaj 2 uri na teden.
2. **Mjr. K. Becić**, predsednik upravne komisije, nadzornik gojenške čitalnice, predsednik oskrbovanja poslopij, vodja knjižnic.
3. **Mjr. H. Istler**, učitelj posebnega tečaja za opisno merstvo v VII. razredu, oskrbnik kabineta za opisno merstvo, je poučeval: opisno merstvo v V. (3), VI. (3), VII. (2), geometrijsko risanje v II. (2), III. (2), IV. (3) ure, skupaj 15 ur na teden.
4. **Duh. prof. P. Štefan**, dušni oskrbnik, oskrbnik kapele in kabineta za naravoslovje, je poučeval verouk v vsakem razredu po 1 uro, naravoslovje v I. razredu (2), v II. (2), cerkveno petje 1 uro na teden, skupaj 12 ur na teden.

5. **Kap. Lj. Jemrić**, blagajniški soključar, je poučeval srbo-hrvatski jezik v I. (5), II. (4), III. (4), IV. (3), skupaj 16 ur na teden.
6. **Kap. A. Verderber**, poveljnik I. stotnije, oskrbnik častniške čitalnice, predsednik zdravstvene in kantinske revizijske komisije, je poučeval francoski jezik od III. do VII. razreda po 3 ure, skupaj 15 ur na teden.
7. **Kap. V. Apih**, oskrbnik risalne dvorane, je poučeval risanje od I.—IV. razreda po 3 ure, od V.—VII. razreda po 2 uri, skupaj 18 ur na teden.
8. **Kap. VI. Maurin**, poveljnik II. stotnije, plesni učitelj, je poučeval zgodovino v VI. (3), VII. (2), zemljepis v V. (2), VI. (2), VII. (2), vežbanje in taktični pouk $1\frac{1}{4}$, skupaj $12\frac{1}{4}$ ure na teden.
9. **Voj. nadkur. S. Obradović**, predsednik hranilne uprave, je poučeval pravoslavne gojence v veronauku 1 uro na teden.
10. **Naduč. sablj. J. Jaušovec**, oskrbnik telovadnice in borilnice (poletnega telovadišča), vodja mladinskih iger, je poučeval telovadbo v vsakem razredu po 2 uri na teden, sabljanje od V.—VII. razreda po 1 uro, skupaj 18 ur na teden (V. mesecu januarju in februarju bolan.)
11. **Nadp. N. Krpan**, poveljnik IV. razreda, oskrbnik gojenške čitalnice je poučeval nemški jezik od I.—IV. razreda po 1 uro, od V.—VII. razreda po 2 uri na teden, zgodovino v II. (3), III. (2), skupaj 15 ur na teden.
12. **Nadpor. v prič. I. Klučka**, poveljnik II. razreda je poučeval srbo-hrvatski jezik od V.—VII. razreda po 3 ure, lepopisje od I.—IV. razreda po 1 uro na teden, skupaj 13 ur na teden.
13. **Nadp. v prič. J. Korlaet**, poveljnik VI. razreda, je poučeval fiziko v III. razredu (3) in računstvo v IV. (3) in od V.—VII. razreda po 4 ure na teden, skupaj 18 ur na teden.
14. **Nadpor. E. Povalej**, poveljnik III. razreda, oskrbnik kabineta za zemljepis, je poučeval slovenski jezik v II. in III. razredu po 4 ure, zemljepis od I.—IV. razreda po 2 uri, skupaj 16 ur na teden.

15. **Nadpor. v prič. G. Šilih**, poveljnik V. razreda, je poučeval slovenski jezik v IV. razredu 4 ure, v V.—VII. razredu po 3 ure, zgodovino v IV. (2), v V. (3), skupaj 18 ur na teden.
16. **Nadpor. v prič. I. Janc**, poveljnik I. razreda, je nadomestoval obolelega nadučitelja telovadbe in poučeval slovenski jezik v I. razredu (5) in telovadbo v I.—VII. razredu po 2 uri, skupaj 19 ur na teden.
17. **Nadždr. v prič. dr. Fr. Stamol**, zdravnik zavoda, poveljnik gojenške bolnice, nadzornik šolskega zdravstva, je poučeval računstvo od I.—III. razreda po 3 ure, zdravoslovje 2 uri, skupaj 11 ur na teden.
18. **Prehr. ofic. v prič. Stj. Gottwald**, poveljnik VII. razreda, oskrbnik kabineta za kemijo, je poučeval kemijo v IV. in V. razredu po 3 ure, v VI. (2) in naravoslovje v V. in VI. razredu po 2 uri, v VII. (3), skupaj 15 ur na teden.
19. **Por. I. Merčun**, pobočnik, oskrbnik muzikalij in pisarniških potrebščin.
20. **Por. rač. v prič. R. Vrečer**, predstojnik rač. pisarne, blagajniški častnik lastnega gospodarstva.
21. **Častn. nam. I. Predan**, poveljnik pododdelka za moštvo, gospodarski častnik, oskrbnik vojaških poslopij.
22. **Častn. nam. M. Mohor**, pomožni učitelj telovadbe in sabljanja, oskrbnik plavalnice, prideljen telovadnemu učitelju.
23. **Gimn. prof. Jože Pirnat** je poučeval fiziko v IV. razredu (3), VI. (3), VII. (4), skupaj 10 ur na teden.

Službeni in poučni pregled

v II. tečaju 1918/19.

1. **Podpolk. D. Žunkovič**, poveljnik.
2. **Mjr. K. Becić**, namestnik poveljnika, predsednik upravne komisije, oskrbnik zavodne knjižnice (do 19./5.), je poučeval risanje v I. (4), v II.—IV. razredu po 3 ure, skupaj 13 ur na teden.

3. **Mjr. H. Istler**, upravitelj kabineta za opisno merstvo, od IV.—VI. razreda po 3 ure, v VII. (2), računstvo v V. in VI. po 4 ure, skupaj 19 ur na teden.
4. **Duh. prof. P. Štefan**, dušni oskrbnik za rim.-kat. gojence, upravitelj kapele in kabineta za naravoslovje, vodja cerkvenega petja, oskrbnik zav. knjižnice (od 19./5.), je poučeval verouk od I.—VII. razreda po 1 uro, naravoslovje v I. in II. razredu po 2 uri, skupaj 11 ur na teden.
5. **Kap. Lj. Jemrič**, vodja konverzacije v srbo-hrvatskem jeziku za Slovence od I.—IV. razreda, blagajniški soključar, upravitelj učne knjižnice (od 20./5.), poveljnik II. stotnije (od 14./6.), je poučeval srbo-hrvatski jezik v I. (3), III. (4), IV. (3) in lepomisje od I.—IV. razreda po 1 uro, skupaj 16 ur na teden.
6. **Kap. A. Verderber**, predsednik prehranjevalne komisije, je poučeval francoski jezik v III. (3), IV. (4), V.—VII. po 3 ure, nemški jezik v IV. razredu (2), skupaj 18 ur na teden.
7. **Kap. V. Apih**, poveljnik II. stotnije, vodja vojaške vzgoje, oskrbnik risalnice (obolel 14./6.), je poučeval risanje v V.—VII. razredu po 2 uri, službeni red v VII. razredu (1) in vežbanje vseh gojencev 2 uri, skupaj 9 ur na teden.
8. **Kap. Vl. Maurin** je poučeval nemški jezik od I.—III. razreda po 2 uri, zemljepis v IV. razredu (2) (od 24./5.), od V.—VII. po 2 uri, zgodovino v VI. (3), skupaj 15 (17) ur na teden.
9. **Voj. nadkur. St. Obradović**, dušebrižnik za pravoslavne gojence, je poučeval verouk 1 uro na teden (do 14./4.).
10. **Naduč. sabljanja J. Jaušovec**, upravitelj telovadnice in poletnega telovadišča, vodja vsega športa in mladinskih iger, je poučeval telovadbo od I.—VII. razreda po 2 uri, sabljanje od IV.—VII. razreda po 1 uro, skupaj 18 ur na teden.
11. **Poročnik N. Krpan**, poveljnik I. stotnije (do 11./4.), je poučeval nemški jezik od V.—VII. razreda po 2 uri, službeni red v IV. razredu (1), skupaj 7 ur na teden.

12. **Nadpor. v prič. I. Klučka**, poveljnik I. stotnije (od 25./4.), poveljnik I. razreda (od 25./4.) in II. razreda, vodja konverzacije v srbo-hrvatskem jeziku za Slovence od V.—VII. razreda, vodja učne knjižnice (do 25./4.), je poučeval srbo-hrvatski jezik v II. (4), V. in VI. razredu po 3 ure, v VII. (4), službeni red v I. in II. razredu, skupaj 15 (16) ur na teden.
13. **Nadpor. v prič. J. Korlaet**, poveljnik VI. razreda, upravitelj fizikalnega kabineta, je poučeval računstvo v VII. (4), fiziko v III. (3), IV. (2), VI. in VII. po 4 ure, službeni red v VI. (1), skupaj 18 ur na teden.
14. **Poročnik E. Povalej**, poveljnik III. razreda, upravitelj zemljepisnega kabineta, vodja slovenske konverzacije za Srbo-hrvate, je poučeval slovenščino v I. razredu (5) (od 24./5.), v II. in III. po 4 ure, zemljepis od I.—III. po 2 uri, v IV. (2) (do 24./5.), službeni red v V. (1), skupaj 16 (19) ur na teden.
15. **Nadpor. v prič. G. Šilih**, poveljnik V. razreda, je poučeval zgodovino v II. in III. po 2 uri, V. (3), VII. (2), slovenski jezik v IV. (4), v V. (3) (od 24./5.), službeni red v V. (1), skupaj 16 (19) ur na teden.
16. **Nadpor. v prič. I. Janc**, poveljnik I. razreda (do 24./5.), pomočnik (od 19./5.), je poučeval slovenski jezik v I. (5) (do 24./5.), v V. (3) (do 24./5.), v VI. in VII. po 3 ure, službeni red v I. razredu (1) (do 24./5.), skupaj 15 (6) ur na teden.
17. **Nadzdr. v prič. dr. Fr. Stamol**, zavodni zdravnik, poveljnik gojenške bolnice, nadzornik šolske higijene, poveljnik IV. razreda, je poučeval poleg zdravoslovja v vsakem razredu po 1 uro na mesec tudi računstvo v I. in II. po 3 ure (od 24./5.), v III. in IV. po 3 ure, geometrično risanje v II. (2) (od 24./5.), III. (2), skupaj 8 (16) ur na teden.
18. **Prehr. ofic. v prič. Stj. Gottwald**, poveljnik VII. razreda, upravitelj kemičnega kabineta, je poučeval kemijo v IV. in V. razredu po 3 ure, v VI. (2), naravoslovje v V. in VI. razredu po 2 uri, v VII. (3), logiko v VII. (2), skupaj 17 ur na teden.

19. **Potpor. I. Merčun**, pobočnik, upravitelj pisarniških potrebščin, knjigoveznice in muzikalij, je poučeval računstvo v I. in II. razredu po 3 ure, geom. risanje v II. razredu (2), skupaj 8 ur na teden (odšel na bolniški dopust 23./5.).
20. **Poroč. rač. v prič. R. Vrečer**, vodja računske pisarne, so-ključar blagajne zavodnega gospodarstva.
21. **Častn. nam. I. Predan**, poveljnik pododdelka moštva in hišnega osobja, vodja gospodarstva, upravitelj vseh šolskih zgradb.
22. **Častn. nam. M. Mohor**, pomožni učitelj telovadbe in sabljanja, upravitelj plavalnice, prideljen telovadnemu nadučitelju.

Število tedenskih ur za posamične predmete
v I. tečaju.

Razred	veronauk	slovenščina	srbo-hrvaščina	starosl. slovnstvo	francoščina	nemščina	zemljepis	zgodovina	računstvo	naravoslovje	kemija	fizika	opisno merstvo	risanje	službeni red	zdravoslovje	logika	lepopisje	vežbanje	telovadba	sabljanje	skupaj
I.	1	5	5	—	—	1	2	—	3	2	—	—	—	3	—	—	—	1	—	2	—	27 1/4
II.	1	4	4	—	—	1	2	3	3	2	—	—	2	3	—	—	—	1	—	2	—	30 1/4
III.	1	4	4	—	3	1	2	2	3	—	—	—	3	2	3	—	1	—	1	2	—	33 1/4
IV.	1	4	3	—	3	1	2	2	3	—	3	3	3	3	—	—	—	1 1/4	—	2	1	37 1/4
V.	1	3	3	—	3	2	2	3	4	2	3	—	3	2	—	—	—	—	—	2	1	37 1/4
VI.	1	3	3	1	3	2	2	3	4	2	2	3	3	2	—	1	—	—	—	2	1	39 1/4
VII.	1	3	3	1	3	2	2	2	4	3	—	4	2	2	—	—	—	—	—	2	1	37 1/4
skupaj	7	26	25	2	15	10	14	15	24	11	8	13	15	18	—	2	—	4	1 1/4	14	4	

v II. tečaju.

I.	1	5	5	—	—	2	2	—	3	2	—	—	—	4	1	—	—	1	2	—	30	
II.	1	4	4	—	—	2	2	2	3	2	—	—	2	3	1	—	—	1	2	—	31	
III.	1	4	4	—	3	2	2	2	3	—	—	3	2	3	1	—	—	1	2	—	35	
IV.	1	4	3	—	4	2	2	2	3	—	3	2	3	3	1	—	—	1	2	2	1	39
V.	1	3	3	—	3	2	2	3	4	2	3	—	3	2	1	—	—	—	2	1	37	
VI.	1	3	3	—	3	2	2	3	4	2	2	4	3	2	1	—	—	—	2	1	40	
VII.	1	3	4	—	3	2	2	2	4	3	—	4	2	2	1	—	2	—	2	1	40	
skupaj	7	26	26	—	16	14	14	14	24	11	8	13	15	19	7	—	2	4	2	14	4	

Število gojencev.

Razred	V začetku šolskega leta	Vstopili	Izstopili	Koncem šolskega leta	Opomba
I.	24	3	6	21	
II.	28	4	3	29	
III.	28	1	7	22	
IV.	31	3	4	30	
V.	31	3	3	31	
VI.	27	5	2	30	
VII.	31	—	1	30	
	200	19	26*)	193	

*) Večina teh izstopila, ker niso državljani Kr. SHS.

Razredovanje v I. tečaju.

Razred	3 odlike	2 odliki	1 odliko	Nepovoljno	Neocenjeni	Opomba	Skupaj
I.	1	2	11	10	1		25
II.	2	1	15	10	—		28
III.	1	3	17	2	1		24
IV.	—	2	15	9	3		29
V.	—	2	22	6	—		30
VI.	—	2	20	2	1		25
VII.	1	4	18	7	—		30
	5	16	118	46	6		191

Razredovanje v II. tečaju.

Razred	3 odlike	2 odliki	1 odliko	Nepovoljno	Neocenjeni	Ponavljalni izpit	Opomba	Skupaj
I.	2	5	10	—	—	4		21
II.	4	4	18	1	—	2		29
III.	1	4	16	—	—	1		22
IV.	1	3	24	—	—	2		30
V.	2	2	17	2	5	3		31
VI.	—	5	19	—	5	1		30
VII.	4	3	23	—	—	—		30
	14	26	127	3	10	13		193

Zrelostni izpit.

K neobveznemu zrelostnemu izpitu se je prijavilo izmed 30 gojencev VII. razreda 18 gojencev-odhodnikov, in sicer 11 Srbo-hrvatov in 7 Slovencev.

Na prošnjo je dovolilo povjereništvo za bogoštovje i nastavu v Zagrebu z dopisom št. 527 z dne 5. junija t. l., da delajo Srbo-hrvati zrelostni izpit na kr. I. realni gimnaziji v Zagrebu, Višji šolski svet v Ljubljani z dop. št. 7034 z dne 4. maja t. l. pa Slovincem, da maturirajo na državni gimnaziji v Mariboru pred posebno komisijo.

Predizpiti za Srbo-hrvate so se vršili dne 1. junija t. l. pred profesorji I. realne gimnazije zagrebške na našem zavodu.

Pismeni zrelostni izpiti za Srbo-hrvate so se vršili na I. realni gimnaziji v Zagrebu od 10. do 13. junija. Pisali so sledeče naloge:

1. Hrvatska zadaća: „Važnost istočne obale Jadrana za našu državu.“

2. Njemačka zadaća: „Wozu dienen die Steine?“

3. Francuska zadaća: Prijevod „Avignon“, Adamovića čitanka za francuski jezik.

4. Deskriptivna zadaća:

a) Zadana su dva mimohodna pravca. Spojite ih sa jednim pravcem, koji sa jednim od zadanih pravaca sačinjava kut od 30° a sa drugim kut od 45° .

b) Zadana jedna točka, koja pripada jednom pravcu, od kojega druga točka leži na osi jedne piramide, udaljena od središta osnovke piramide za 1 cm. Zadano je središte osnovke piramide, koja je pravilni šesterokut i jedan pravac. U ovom pravcu leži jedan brid osnovke. Nagijte točke prodora ovoga pravca sa piramidom.

c) Zadana je jedna kugla i jedan pravac. Nagjite sjenu ovoga pravca na kuglu i obadviije ravnine projekcije. Pismeni zrelostni izpiti za Slovence so se vršili na državni gimnaziji v Mariboru od 2. do 5. junija. Naloge so bile naslednje:

1. Slovenščina, dne 4. junija 1919 (5 ur časa).
 - a) Prešeren, glasnik slovenske romantike.
 - b) Kot oni sejali, ti orji in sej, živeti od dedov se uči. (M. Opeka.)
 - c) Sava, reka jugoslovanska.
2. Nemščina, dne 3. junija 1919 (4 ure časa).
 - a) Wie weit beherrscht unsere heutige Kultur Raum und Zeit?
 - b) Das Prinzip der Arbeitsteilung.
 - c) Auch der Friede hat seine Helden.
3. Francoščina, dne 5. junija 1919 (3 ure časa).

Berilo: „Le curé et le médecin de Longueval“ od Ludovića Halévy, predstaviti na slovensko. (Iz knjige: „Ogledi iz francuske književnosti“, stran 239 in 240.)
4. Opisno merstvo, dne 2. junija (5 ur časa).
 - a) Določi prerez ravnine s stožcem, ki je paralelna s simetrijsko ravnino, in sicer po parabolli.
 - b) Na π_1 stoji pravilni odsekani stožec; na njem leži koncentrično okrogla plošča. Določi vse mogoče sence.
 - c) Določi perspektivno sliko kvadratične odsekane piramide, katera leži z manjšo osnovno ploskvijo v π_1 . Na njej leži ena kvadratična plošča.

Ustni izpiti v Zagrebu so bili 30. junija in 1. julija t. l., v Mariboru pa 25. junija.

Zrelostni izpit so prestali sledeči kandidati:

Ime:	Rojstni čas:	Rojstni kraj:
Böttner Aleksander	20./I. 1901	Praga,
Dular Milan	13./VIII. 1901	Graz,
Kašparec Franjo	29./I. 1902	Sarajevo,
Kurelec Evgen	6./IV. 1902	Debreczén,
Kobau Danilo	6./VII. 1901	Kostanjevica,
Košutić Slavko	28./IX. 1900	Ludbreg, Podravina pri Zagrebu,

Kraut Božidar	22./VI. 1901	Gor. Logatec,
Radulović Ivo	27./VII. 1900	Livno,
Tauses Vladimir	12./VI. 1900	Ljubljana,
Ulepič Stojan	11./X. 1900	Mokronog.

Kam so se javili odhodniki.

Böttner Aléksander, tehnična akademija;
Begić Miron, konjeniška akademija;
Broser Kurt, tehnična akademija;
Dular Milan, pomorska akademija;
Egić Branko, pehotna akademija;
Globočnik Drago, tehnična akademija;
Ivaniš Vilim, tehnična akademija;
Ibriks Oskar, tehnična akademija;
Jagnić Drago, pehotna akademija;
Kašparec Franjo, topniška akademija;
Kostić Branko, topniška akademija;
Kurelec Evgen, topniška akademija;
Kobau Danilo, topniška akademija;
Košutić Slavko, agrarno-kemijska kulturna visoka šola;
Kraut Božidar, topniška akademija;
Križ Ladislav, topniška akademija;
Müller Hubert, tehnična akademija;
Mesić Ivan, konjeniška akademija;
Normali Dragotin, konjeniška akademija;
Pischel Robert, tehnična akademija;
Prelogović Drago, konjeniška akademija;
Prikryl Vladimir, pehotna akademija;
Pisch Ivan, tehnična akademija;
Radulović Ivan, topniška akademija;
Ščrbačić Zdenko, pehotna akademija;
Trupkiewicz Roman, konjeniška akademija;
Tauses Vladimir, topniška akademija;
Ulepič Rado, topniška akademija;
Ulepič Stojan, topniška akademija;
Waberer Ludvik, konjeniška akademija.

Imenik učencev koncem šolskega leta. 1918/19.

(Imena gojencev, ki imajo trojno odliko, so debelo tiskana in imajo pred imenom zvezdico. Imena gojencev z dvojno odliko so debelo tiskana.)

I. razred.

1. Baukovac Vjekoslav, Ciglana,
2. Bohutinsky Emil, Križevac,
3. Brenner Peter, Pitomača,
4. **Crlenjak Vladimir**, Osijek,
5. Devčić Nikola, Gospić,
6. Horaček Stanko, Djakovo,
7. Iser Hugo, Dolj. Tuzla,
8. Laznička Josip, Kroměříž,
9. Lubaj Rudolf, Klosterbruck (Louka),
10. Mlekuš Stanko, Ljubljana,
11. **Paulič Dragotin**, Groß-Veitsch,
12. **Pichler Rudolf**, Komárom,
13. **Pogoreuc Jože**, Sv. Lenart v Slov. gor.,
14. Porschinsky Maksimiljan, Split,
15. Bukavina pl. Ivan, Gospić,
16. Seitz Vjekoslav, Visoko (Sutjesci),
17. **Taboršak Božidar**, Nova Gradiška,
18. ***Vajdoher Josip**, Gospić,
19. ***Vesel Albin**, Vel. Lašće,
20. Žigart Franjo, Sv. Lenart,
21. Živec Vladimir, Dugoselo.

II. razred.

1. Apih Milan, Celje,
2. Baukovac Viljem, Ciglana,
3. Blaha Oton, Bosanski Brod,
4. Bohutinsky Gustav, Križevac,

5. Brigits Franjo, Varaždin,
6. **Cvetko Ivan**, Samušani,
7. Čeh Milan, Pesnica,
8. Dogan Ivan, Krapina,
9. **Eiserle Oton**, Konjice,
10. Franjković Ivan, Wien,
11. Giurgevich Srečko, Kraków,
12. ***Golec Franjo**, Poljska vas,
13. Horaček Rudolf, Komárom,
14. Horvat Josip, Bjelovar,
15. ***Hranilović Stanko**, Zagreb,
16. Hreljanović Ivan, Zagreb,
17. Jordan Lucijan, Kaposvar,
18. Kořinek Dragotin, Gjur,
19. ***Krema Dragotin**, Sisak,
20. Krneta pl. Fedor, Zagreb,
21. Krpan Ivan, Sv. Rok,
22. ***Lukičić Tomislav**, Sarajevo,
23. Marschall Milan, Nova Gradiška,
24. **Rukavina pl. Aleksander**, Karlovac,
25. **Sachs Rudolf**, Zagreb,
26. Sertič Ivan, Kamenica,
27. Trattenschek Adalbert, Pesnica,
28. Weeger Otmar, Ilirska Bistrica,
29. Zinauer Jože, Sv. Jakob v Slov. goricah.

III. razred.

1. **Abram Stanko**, Št. Jernej,
2. Bohuš Dragotin, Slunj,
3. Brenner Pavao, Pitomača,
4. Brunsteiner Rudolf, Leoben,
5. Franjković Stjepan, Wien,
6. Hergović Bronislav, Vel. Gorica,
7. Jamnik Viktor, Gradiše,
8. **Katušić Zdenko**, Donji Mihaljac,
9. Kapany Bruno, Zader,
10. Löffler Henrik, Osijek,

11. Müller Alfred, Sarajevo,
12. Namorš Julij, Olomouc,
13. Novak Leopold, Maribor,
14. ***Pibernik Bogomir**, Ljubljana,
15. Pogoreuc Hugo, Sv. Lenart,
16. Polak Josip, Ogulin,
17. Ribar Dragotin, Pulj,
18. **Storff Boris**, Zadar,
19. Strenar Miroslav, Gradiška,
20. **Šikić Bronislav**, Pulj,
21. Tanko Josip-Bogoslav, Sisak,
22. Waller Dragotin, Nijemci,

IV. razred.

1. Barlé Ivan, Metlika,
2. Birimiša Božo, Trst,
3. **Birimiša Jakob**, Sežana,
4. Bišćević Bećirbeg, Bihać,
5. Blažević Josip, Praha,
6. Crnković Stjepan, Stara Ploščica,
7. Cuvaj pl. Bogdan, Zagreb,
8. Dits Boguslav, Nagyszeben,
9. Dragosavac Mladen, Bjelovar,
10. Jakubik Leopold, Bos. Gradiška,
11. Jordan Marijan, Kaposvar,
12. Katušić Mirko, Bos. Gradiška,
13. Klemenc Vladislav, Bazovica,
14. Kozjak Franjo, Toplice pri Zagorjah,
15. Mesić Stjepan, Sisak,
16. Muslović Ernest, Trst,
17. Normali Ivan, Šmohor,
18. Pašić Sulejman-beg, Bijelina,
19. **Pohl Dragotin**, Sarajevo,
20. Rebić Stojan, Mečesićani,
21. Rezniček Rudolf, Sarajevo,
22. Ritz Rudolf, Gospić,
23. ***Šiftar Ivan**, Glina,

24. Šimić Pavao, Gospić,
25. Trojanović Gojko, Zabrdje pri Lušički,
26. Valenteković Vladimir, Zagreb,
27. Vuković Vladimir, Stari Majdan,
28. Vitzmann Oton, Sarajevo,
28. **Wagner** pl. **Ivan**, Zagreb,
30. Zwirn Stanko, Ljubljana.

V. razred.

1. Alković Leon, Vinkovci, (neocenjen),
2. Baukovic Alfred, Banjaluka,
3. ***Bestall Oskar**, Zagreb,
4. Bajec Vekoslav, Idrija, (neocenjen),
5. Bohuš Vinko, Slunj,
6. **Černy Josip**, Maribor,
7. Dvornik Vekoslav, Derвента,
8. Elsner Aleksander, Ljubljana,
9. Embacher pl. Emil, Časlava,
10. Fetter Josip, Ruma,
11. Gačić Lev, Sarajevo,
12. Gustin Josip, Črnomelj, (neocenjen),
13. Hajnovsky Jaroslav, Banjaluka,
14. Hreljanović Vinko, Zagreb,
15. Kempf Dragotin, Višegrad,
16. Knoll Ervin, Križevac, (neocenjen),
17. Korejzl Vladimir, Zagreb,
18. Marković Pavao, Zagreb,
19. Meška Ivan, Temešvar,
20. Muslović Ferdinand, Trst,
21. Niefergall Janko, Grosuplje,
22. **Nikšić Zvonimir**, Karlovac,
23. Paderta Avgust, Bilek,
24. Peče Ciril, Trst, (neocenjen),
25. Pikel Edvard, Sv. Pavel,
26. Rogoz Vladimir, Djakovo,
27. ***Skarlovnik Vladimir**, Blanca,

28. Štefanović Nenad, Brod,
29. Šuput Tomislav, Požun,
30. Topolnik Zvonimir, Livno,
31. Weltlich Oton, Sarajevo.

VI. razred.

1. **Cvirn Adolf**, Metlika,
2. Čeh Branko, Ljutomer, (neocenjen),
3. Dogan Ivan, Krapina,
4. Drachsler Hinko, Zagreb,
5. Egersdorfer Oton, Sisak,
6. Gropaič Henrik, Trst,
7. **Hitrec Ivan**, Petrinja,
8. Kirasić Artur, Ogulin,
9. Krema Ervin, Sisak,
10. Kristofić Pilade, Koper,
11. Kurelec pl. Ivan, Debreczén,
12. Lacković pl. Mihael, Pulj,
13. **Lallich** pl. **Zlatan** Knin,
14. Makovic Makso, Ljubljana, (neocenjen),
15. Marghetich Emil, Pulj,
16. **Murko Robert**, Gačko,
17. Pirc Stanko, Kranj, (neocenjen),
18. Prosen Milan, Trnovo, (neocenjen),
19. Prikryl Zvonimir, Nova Gradiška,
20. Rukavina pl. Juraj, Karlovac,
21. **Srnec Mladen**, Zagreb,
22. Strelec Zdenko, Varaždin,
23. Šimić Rudolf, Gospić,
24. Švaiger Anton, Ljubljana, (neocenjen),
25. Schlick Rudolf, Zagreb,
26. Scholz Viljem, Rakovac,
27. Vrkljan Andro, Cerje,
28. Vrkljan Anton, Cerje,
29. Vučetić Hilarij, Trst,
30. Zdjelarević Franjo, Banjaluka.

VII. razred.

1. Begić Miron, Petrinja,
2. ***Böttner Aleksander**, Praha,
3. Broser Kurt, Sarajevo,
4. **Dular Milan**, Graz,
5. Egić Branko, Dugoselo,
6. Globočnik Drago, Moravska Hranice,
7. Ibriks Oskar, Osijek,
8. Ivaniš Viljem, Sarajevo,
9. Jagnić Dragotin, Zemun,
10. Kašparec Franjo, Sarajevo,
11. ***Kobau Danilo**, Kostanjevica,
12. Košutić Slavko, Zagreb,
13. Kostić Branko, Bos. Gradiška,
14. **Kraut Božidar**, Gor. Logatec,
15. Križ Ladislav, Litija,
16. ***Kurelec pl. Evgen**, Debreczén,
17. Mesić Ivan, Trst,
18. Müller Hubert, Odžak,
19. Normali Drago, Celovec,
20. Pisch Ivan, Wien,
21. Pischel Robert, Vareš,
22. Prelogović pl. Dragotin, Bihać,
23. Přikryl Vladimír, Nova Gradiška,
24. ***Radulović Ivo**, Livno,
25. Šćrbačić Zdenko, Mostar,
26. Tausen Vladimir, Ljubljana,
27. Trupkiewicz Roman, Gradačac,
28. **Ulepić Radovan**, Mokronog,
29. Ulepić Stojan, Mokronog,
30. Waberer Ludovik, Petrovaradin.

